

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

ΠΡΩΤΟ ΤΜΗΜΑ

ΥΠΟΘΕΣΗ ΒΛ κατά της ΕΛΛΑΔΟΣ
(Προσφυγή υπ' αριθ. 66808/01)

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ

8 Ιουλίου 2004

Η παρούσα απόφαση θα καταστεί οριστική
υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 44 § 2 της Συμβάσεως.

Ενδέχεται να τύχει βελτιώσεων ως προς τη μορφή.

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΣΤΡΑΣΒΟΥΡΓΟ, 08-07-2004

[υπογραφή :]

/ S. QUESADA /

Αναπληρωτής Γραμματέας του Τμήματος

Στην υπόθεση Β Λ κατά της Ελλάδος

Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (πρώτο τμήμα),
συγκροτηθέν από τμήμα απαρτιζόμενο από τους δικαστές:

P. LORENZEN, *Πρόεδρος,*

K.Λ. ΡΟΖΑΚΗ,

G. BONELLO,
F. TULKENS,
N. VAJIC,
S. BOTOUCCHAROVA,
K. HAJIYEV,

και από τον κ. S. QUESADA, *Αναπληρωτή Γραμματέα του Τμήματος*

Αφού διασκέφτηκε σε συμβούλιο την 06-05-2003 και 17-06-2004.

Εκδίδει την ακόλουθη απόφαση, η οποία υιοθετήθηκε κατά την ως άνω τελευταία ημερομηνία:

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Η υπόθεση εισήχθη δυνάμει της (υπ' αριθ. 66808/01) προσφυγής, την οποία κατέθεσε κατά της Ελληνικής Δημοκρατίας ο Έλληνας υπήκοος Β Λ («ο προσφεύγων»), ο οποίος προσέφυγε ενώπιον του Δικαστηρίου την 27-02-2001 δυνάμει του άρθρου 34 της Συμβάσεως για την Προάσπιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και των Θεμελιωδών Ελευθεριών («η Σύμβαση»).

2. Η Ελληνική Κυβέρνηση («η Κυβέρνηση») εκπροσωπείται από τους εκπροσώπους του πληρεξουσίου της, Μ. Απέσσο, Σύμβουλο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, και Β. Πελέκου, Δικαστική Αντιπρόσωπο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

3. Ο προσφεύγων διετύπωνε παράπωνα ειδικότερα, υπό το πρίσμα του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως, όσον αφορά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

4. Της προσφυγής επελήφθη το πρώτο τμήμα του Δικαστηρίου (άρθρο 52 § 1 του Κανονισμού). Στο πλαίσιο αυτού, το τμήμα στο οποίο ανετέθη η εξέταση της υποθέσεως (άρθρο 27 § 1 της Συμβάσεως) συγκροτήθηκε συμφώνως προς το άρθρο 26 § 1 του Κανονισμού. Την 07-03-2002, το τμήμα έκανε την προσφυγή εν μέρει δεκτή και απεφάσισε να κοινοποιήσει στην Κυβέρνηση την αιτίαση περί της διαρκείας της διαδικασίας.

5. Με την από 6 Μαΐου 2003, το τμήμα έκανε δεκτή την προσφυγή κατά τα λοιπά.

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ

6. Ο προσφεύγων γεννήθηκε το 1937 και διαμένει στη Θήβα.

7. Την 07-11-1990, ο υιός του προσφεύγοντος υπέκυψε σε έμφραγμα το οποίο υπέστη ενώ υπηρετούσε στον στρατό.

8. Κατά το άρθρο 26 § 1 του Νόμου 1854/1951, μη μόνιμος στρατιωτικός δικαιούται συντάξεως εφόσον απολύεται λόγω σωματικής ή πνευματικής ανικανότητας εξαιτίας τραυματισμού ή παθήσεως που επήλθε προδήλως και αναμφισβητήτως λόγω της στρατιωτικής θητείας.

9. Την 19-02-1992, ο προσφεύγων κατέθεσε στην 44^η Διεύθυνση του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους αίτηση χορηγήσεως στρατιωτικής συντάξεως.

10. Την 20-11-1992, η αίτηση του προσφεύγοντος απερρίφθη επειδή δεν είχε αποδειχθεί ότι ο θάνατος του υιού του επήλθε «προδήλως και αναμφισβητήτως λόγω της στρατιωτικής θητείας» (απόφαση 22715/1992).

11. Την 25-07-1993, ο προσφεύγων προσέβαλε την απόφαση αυτή. Η προσφυγή του απερρίφθη την 07-11-1993 (απόφαση 1097/1993).

12. Την 30-07-1993, ο προσφεύγων κατέθεσε ενώπιον του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους νέα αίτηση, η οποία απερρίφθη για τους ίδιους με την πρώτη λόγους, την 11-04-1994 (απόφαση 5229/1994).

13. Την 01-06-1994, ο προσφεύγων προσέβαλε την απόφαση αυτή ενώπιον του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η υπόθεση συζητήθηκε την 02-10-1998.

14. Την 26 Μαρτίου 1999, το τρίτο τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου απέρριψε την έφεση του προσφεύγοντος κατά των αποφάσεων 1097/1993 και 5229/1994 (απόφαση 455/1999).

15. Την 20-09-1999, ο προσφεύγων κατέθεσε αίτηση αναιρέσεως. Η υπόθεση συζητήθηκε την 01-11-2000.

16. Την 20-12-2000, η Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου κήρυξε τη διαδικασία καταργηθείσα επειδή ο προσφεύγων είχε παραλείψει να επιδώσει την αίτηση αναιρέσεως στον αντίδικό του, το Δημόσιο (απόφαση 1666/2000).

ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

I. ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΛΟΜΕΝΗΣ ΠΑΡΑΒΙΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 6 § 1 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

17. Ο προσφεύγων παραπονείται ότι η υπόθεσή του δεν δικάστηκε εντός ευλόγου προθεσμίας. Επικαλείται το άρθρο 6 § 1 της Συμβάσεως, το οποίο έχει ως εξής :

«Κάθε πρόσωπο έχει δικαίωμα όπως η υπόθεσή του δικαστεί (...) εντός λογικής προθεσμίας, από (...) δικαστήριο (...), το οποίο θα αποφασίσει (...) επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως (...)»

18. Η Κυβέρνηση δηλώνει ότι η συνολική διάρκεια της διαδικασίας δεν παρουσιάζει μη εύλογο χαρακτήρα. Η σημειωθείσα ενώπιον του τρίτου τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου καθυστέρηση οφείλεται, κατά την Κυβέρνηση, σε επιβάρυνση του δικαστηρίου αυτού από υποθέσεις.

A. Περίοδος η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη

19. Το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η διαδικασία άρχισε την 30-07-1993, ημερομηνία κατά την οποία ο προσφεύγων προσέφυγε για δεύτερη φορά ενώπιον του Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους (βλ. *Χ κατά της Γαλλίας*, απόφαση από 31 Μαρτίου 1992, série A n° 234-C, σελ. 90, § 31) και έληξε την 20-12-2000, με την απόφαση 1666/2000 της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Διήρκεσε επομένως επτά έτη, τέσσερις μήνες και είκοσι μία ημέρες.

B. Εκτίμηση της διάρκειας της διαδικασίας

20. Το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ο εύλογος χαρακτήρας της διάρκειας μιας διαδικασίας εκτιμάται αναλόγως των περιστάσεων της υποθέσεως και λαμβανομένων υπόψη των κριτηρίων, τα οποία έχουν διαμορφωθεί από τη νομολογία του Δικαστηρίου και ειδικότερα της πολυπλοκότητας της υποθέσεως, της συμπεριφοράς του προσφεύγοντος και της συμπεριφοράς των αρμοδίων αρχών, ως και των συνεπειών της διαφοράς για τους ενδιαφερομένους (βλ., μεταξύ πολλών άλλων, *Frydlender κατά της Γαλλίας* [GC], n° 30979/96, § 43, CEDH 2000-VII).

21. Το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η υπόθεση δεν παρουσίαζε ιδιαίτερη δυσκολία και ότι δεν αμφισβητείται η συμπεριφορά του προσφεύγοντος. Όσον αφορά τη συμπεριφορά των δικαστικών αρχών, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι είναι λυπηρό να σημειώνεται περίοδος αδράνειας πλέον των τεσσάρων ετών και εννέα μηνών ενώπιον του τρίτου τμήματος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Η Κυβέρνηση δεν παρέσχε οποιαδήποτε βάσιμη εξήγηση για τη διάρκεια αυτή. Ως προς τούτο, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι, κατά την πάγια νομολογία του, η επιβάρυνση των δικασίμων δικαστηρίου από υποθέσεις δεν αποτελεί έγκυρη εξήγηση (βλ. *Probstmeier κατά της Γερμανίας*, απόφαση από 1^{ης} Ιουλίου 1997, *Recueil des arrêts et décisions* 1997-IV, σελ. 1138, § 64).

22. Το Δικαστήριο επισημαίνει εκ νέου ότι τα Συμβαλλόμενα Κράτη οφείλουν να οργανώνουν το δικαστικό σύστημά τους κατά τρόπον ώστε τα δικαστήριά τους να δύνανται να εγγυώνται σε κάθε πρόσωπο το δικαίωμα στην έκδοση οριστικής αποφάσεως επί των αμφισβητήσεων επί των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων του αστικής φύσεως εντός ευλόγου προθεσμίας (βλ. *Comingersoll κατά της Πορτογαλίας* [GC], n° 35382/97, § 24, CEDH 2000-IV). Συνεπώς, το Δικαστήριο δεν θα ηδύνατο να θεωρήσει «εύλογη» τον διαδραμόντα χρόνο στην παρούσα υπόθεση.

Επομένως, υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

II. ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 41 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

23. Κατά το άρθρο 41 της Συμβάσεως

«Εάν το Δικαστήριο κρίνει ότι υπήρξε παραβίαση της Σύμβασης ή των Πρωτοκόλλων αυτής, και αν το εσωτερικό δίκαιο του υψηλού συμβαλλομένου μέρους δεν επιτρέπει ειμή την ατελή επανόρθωση των συνεπειών της παραβίασης αυτής, το Δικαστήριο χορηγεί, εν ανάγκη, στο αδικηθέν μέρος δικαία ικανοποίηση.»

A. Ζημία

24. Ο προσφεύγων ζητά αποκατάσταση της ηθικής βλάβης την οποία υπέστη, αλλά ζητά από το Δικαστήριο να ορίσει το ποσό.

25. Η Κυβέρνηση εκτιμά ότι η διαπίστωση παραβιάσεως θα αποτελούσε αυτή καθαυτή επαρκή αποκατάσταση της ηθικής βλάβης. Άλλως, η Κυβέρνηση δηλώνει ότι το ποσό των 3 000 ευρώ θα αρκούσε για την επανόρθωση της βλάβης την οποία ενδεχομένως υπέστη ο προσφεύγων.

26. Το Δικαστήριο εκτιμά ότι η υπερβολική διάρκεια της διαδικασίας προξένησε στον προσφεύγοντα άγχος και ένταση. Αποφαινόμενο κατά δικαία κρίση, όπως ορίζει το άρθρο 41, το Δικαστήριο επιδικάζει στον προσφεύγοντα 6 000 ευρώ για τον λόγο αυτόν.

B. Τόκοι υπερημερίας

27. Το Δικαστήριο κρίνει ότι πρέπει να υπολογισθούν οι τόκοι υπερημερίας βάσει του επιτοκίου της διευκολύνσεως οριακού δανείου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης προσαυξανόμενου κατά 3 ποσοστιαίες μονάδες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ, ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ, ΟΜΟΦΩΝΩΣ,

1. *Κρίνει* ότι υπήρξε παραβίαση του άρθρου 6 § 1 της Συμβάσεως.

2. *Κρίνει* ότι

α) το εναγόμενο Κράτος υποχρεούται να καταβάλει στον προσφεύγοντα, εντός τριών μηνών από της ημερομηνίας κατά την οποία η απόφαση θα καταστεί οριστική συμφώνως προς το άρθρο 44 § 2 της Συμβάσεως, 6 000 ευρώ (έξι χιλιάδες ευρώ) για ηθική βλάβη, ως και οιοδήποτε άλλο ποσό ήθελε οφείλεται για φόρο,

β) από της εκπνοής της εν λόγω προθεσμίας και μέχρι της καταβολής, το ποσό αυτό θα προσαυξάνεται με απλό επιτόκιο ίσο προς το ισχύον κατά την περίοδο αυτή επιτόκιο της διευκολύνσεως οριακού δανείου της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τραπέζης, προσαυξανόμενο κατά τρεις ποσοστιαίες μονάδες.

Συντάχθηκε στη Γαλλική γλώσσα, στη συνέχεια κοινοποιήθηκε εγγράφως την 08-07-2004 κατ' εφαρμογή του άρθρου 77 §§ 2 και 3 του Κανονισμού.

[υπογραφή]

/ Santiago QUESADA /

Αναπληρωτής Γραμματέας

[υπογραφή]

/ Peer LORENZEN /

Πρόεδρος

Ακριβής μετάφραση από το συνημμένο υπηρεσιακό έγγραφο στη Γαλλική γλώσσα.

Αθήνα, 29-07-2004.

Η ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ

ΜΑΡΙΑ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ